НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СІМЕЙНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ»

Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність	С4 «Психологія»
Освітня програма	Психологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньо-професійної програми	вибірковий
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Заочна
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 / 120
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 10 год.
	Практичні – 10 год.
	Самостійна робота – 100 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Сторінка курсу на платформі Teams	Доступ надається в індивідуальному порядку

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна **«Сімейне консультування»** є вибірковою професійно-орієнтованою дисципліною, яка спрямована на формування у студентів системних знань про теорію та практику роботи з сім'єю як системою, особливості сімейної динаміки та міжособистісних відносин, а також розвиток практичних навичок надання психологічної допомоги сім'ям у вирішенні широкого спектру проблем та кризових ситуацій.

Мета навчальної дисципліни **«Сімейне консультування»**: поглиблення знань і оволодіння теоретичними знаннями, практичними навичками у сфері сімейного консультування, формування компетентностей для професійної роботи з подружжями, батьками, дітьми та сім'ями на різних етапах життєвого циклу в консультативному та терапевтичному контекстах.

Основними **завданнями** є:

вивчення теоретичних основ сімейної психології та системного підходу до сім'ї;

аналіз психологічних закономірностей функціонування сімейної системи;

освоєння методів діагностики сімейних відносин та дисфункцій;

формування навичок проведення сімейного консультування та терапії;

розвиток умінь роботи з різними типами сімейних проблем та криз;

вивчення особливостей роботи психолога з сім'ями на різних етапах розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати**:

теоретичні основи сімейної психології та системного підходу до розуміння сім'ї як цілісної одиниці;

психологічні закономірності функціонування сімейної системи, її структуру, межі та динаміку;

методи діагностики сімейних відносин, рольових патернів та дисфункцій;

підходи та техніки сімейного консультування і терапії для роботи з різними типами сімейних проблем;

особливості психологічної роботи з подружжями, батьками та дітьми на різних етапах сімейного життєвого циклу.

уміти:

здійснювати комплексну діагностику сімейних відносин та виявляти дисфункціональні патерни взаємодії;

проводити сімейне консультування з урахуванням системної динаміки та особливостей конкретної сім'ї;

застосовувати техніки роботи з різними типами сімейних проблем — конфліктами, кризами, порушеннями комунікації;

здійснювати психологічний супровід сімей на різних етапах їх розвитку та в періоди нормативних і ненормативних криз;

організовувати ефективну взаємодію з усіма членами сімейної системи в процесі консультування.

Під час вивченя навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

системне мислення: здатність розглядати проблему не ізольовано, а в контексті взаємозв'язків між членами сімейної системи; уміння бачити патерни взаємодії та розуміти, як поведінка одного члена сім'ї впливає на всіх інших;

нейтральність і багатоспрямована підтримка: уміння утримувати рівновагу між різними позиціями членів сім'ї без союзництва з кимось одним; здатність забезпечувати кожному учаснику консультування відчуття почутості та поваги;

емоційна витривалість і саморегуляція: розвиток здатності витримувати напруженість міжособистісних конфліктів і не втрачати терапевтичної позиції; уміння відокремлювати власний емоційний досвід від переживань сімейної системи;

гнучкість у комунікації: навички адаптації стилю спілкування залежно від віку, ролі та потреб кожного члена сім'ї; уміння працювати одночасно з кількома учасниками, підтримуючи конструктивний діалог між ними.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи сімейного консультування та психологія подружніх відносин**.**

Тема 2. Батьківство та дитячо-батьківські відносини в сім'ї**.**

Тема 3. Діагностика сімейних відносин та дисфункцій**.**

Тема 4. Методи та техніки сімейного консультування**.**

Тема 5. Робота з різними типами сімейних проблем та сім'ями в кризових ситуаціях**.**

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Дерев’янко С. П. Когнітивно-поведінкова терапія : Навчально-методичні рекомендації. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2023. 60 с.
2. Кошова І. В., Литовченко Н. Ф. Психотерапія: навчально-методичний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2022. 113 с.
3. Психології сім’ї: конспект лекцій / ІринаУшакова Х.: НУЦЗУ, 2019. 90 с.
4. Психологія сім’ї та шлюбу: таблиці, схеми, коментарі: навчально-наочний підручник / за заг. ред. О. М. Цільмак. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020.266 с.
5. Федоренко Р. П. Психологія сім’ї: навч. посіб. Вид. 2-ге, змін. та доповн. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 480 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: https://dnpb.gov.ua

2. Електронна бібліотека НАПН України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: https://lib.iitta.gov.ua

3. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18

4. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: www.mon.gov.ua

5. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: https://binpo.com.ua